

Debesuota, diena 80°, naktį 65°
Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:21

VOL LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Birželio-June 6 d., 1974 m.

Kaina 15c

133

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

PREZIDENTO NIXONO ŽODIS KARIŪNAMS

H. KISSINGERIS PRAŠO KONGRESO PARAMOS VIDURINIŲ RYTŲ ŠALIMS

DAMASKAS. — Sirijos užsienio reikalų ministras Abdel Halim Khannam pareiškė užsienio korespondentams, kad Sirija planuoja užmegzti su Amerika diplomatinį ryšius. Jis datos neminėjo, tačiau manoma, kad tas bus padaryta prezidento R. Nixono vizito metu, birželio 15 d. Prezidentas išbus Sirijoje apie 24 val. Ministras pridėjo, kad dėl prezidento gyvybės nėra ko bijoti, nes tarp 5,000 ir 7,000 policininkų ir saugumo agentų mobilizuota saugoti svečių iš Amerikos. Kelias tarp aerodromo ir Damasko centro bus saugomas ypatingai, nes jis eina pro kelias palestiniečių stovyklas.

Spauda ir įvairūs kalbėtojai labai geria sekretoriaus Kissingerio diplomatinis sugebėjimus, ieškant taikos Viduriniuose Rytuose. Paašikėjo, kad diplomatai nemažai padėjo ir Amerikos doleris. Kissingeris antradienį pasakė Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetui, kad užsienio parama būtina reikalinga, norint taikos Viduriniuose Rytuose ir Pietryčių Azijoje. Jis prašė komitetą patvirtinti prašomas paramos lėšas — 5.2 bil. dol.

Kissingeris kalbėjo, kad anksčiau pasaulis buvo dalijamas į Vakarų ir Rytų blokus. Dabar atėjo laikas, kada bandoma iš naujo pasaulį dalinti į šiaurės ir pietų, ir turtingus ir skurdžius, ir vartotojus ir gamintojus.

Astovams klausinėjant, paašikėjo, kad numatytose lėšose, 100 mil. dol. yra skirta Sirijai. Kissingeris pažadėjęs, besideredamas dėl kariuomenių atitraukimo, kad Amerika palankiai žiūrėtų į paramą sirams. Lėšos būtų naudojamos El Quinetros miesto atstatymui. Kaip žinoma, Izraelio traktoriai iki paskutinės Kissingerio derybų dienos lygino to miesto griuvėsius su žeme.

Sekretorius Kissingeris karštai įrodinėjo komitete, kad kongresas patvirtintų lėšas Viduriniams Rytams: 100 mil. dol. — Sirijai, 207 mil. — Jordanui, 250 mil. — Egiptui, 350 mil. — Izraeliui. Arabų nuosaukiškos linijos evoliucija galėtų būti pažeista; jei Amerikos parama būtų surišta su per daug suvaržymu, pasakė sekretorius.

Atstovai kritikavo užsienio paramą, nurodymai, kad iš 53 Amerikos šelpiamų valstybių, tik 10 turi demokratines santvarkas.

Iš atstovų pasisakymų aišku, kad lėšos užsienio šalims lengvai nepraeis. Pensylvanijos Thomas Morgan, komiteto pirmininkas, abejojo ar amerikiečiai norėtų šelpiti Indiją, kuri gamina atomines bombas, ar arabų šalis, kurios gamina naftą ir be ribų kelia jos kainas.

Izraelis paskelbė, kad kareiviai sugavo du jaunus palestiniečius, atėjusius iš Libano žudyti izraelitų. Jie planavę pulti Haifos miestą ir žūti jame, prieš tai iššaudžius kuo daugiau gyventojų. Kiti trys tos teroristų gaujos nariai pabėgo. Pas arabus rasti du Kalašnikovų automatiniai šautuvai, granatų ir sprogmenų.

Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim aplankė Golan aukštumas ir apžiūrėjo vietas, kur bus JT paliaubų stebėtojų jėgos.

Sirija, belaukdama glaudesnių ryšių, pakvietė Amerikos biznio žmones dalyvauti Damasko prekybos parodoje, kuri prasidės rugpjūčio mėn.

Airijos respublikoj nežinomi asmenys pagrobė Donoughmore grafą ir jo žmoną.

IŠ VISO PASAULIO

ŽENEVA. — Sirijos ir Izraelio generolai trečiadienį pasirašė praktišką kariuomenių atitraukimo susitarimą. Deryboms buvo duotos penkios dienos, tačiau jos baigėsi per tris dienas. Atsitraukimas į nustatytas linijas prasidės šiandien ir turi baigtis per 20 d. Sutartyje nustatytas terminas, kada turi atvykti JT stebėtojų jėgos ir kaip bus pasikeičiama karo belaisviais, kurių Sirija turi 56, o Izraelis — 382 sirus, marokiečius ir Irako kareivius.

LISABONA. — Vakar Zambijos sostinėje Lusakoje prasidėjo Portugalijos užsienio reikalų ministerio Mario Soares derybos su Mozambikos sukilėlių vadu Samora Michel. Jie nutars, kada turi prasidėti pilnos derybos dėl Mozambikos kolonijos atėties. Sukilėliai reikalauja nepriklausomybės tuoj pat. Portugalijos valdžia siūlo pirma atsiųsti visų kolonijos gyventojų referendumu, ko jie pageidauja.

NEW YORKAS. — Viceprezidentas Fordas, kalbėdamas moterų drabužių medžiagų parodos atidaryme, pavadino sekretorių Kissingerį "diplomatinio genijumi".

DETROITAS. — Amerikos automobilių bendrovės gegužės mėn. pardavė 23% mažiau naujų automobilių negu 1973 m. gegužės mėn. Importuotų automobilių pardavimas sumažėjo dar daugiau — 32.7%. Nors General Motors planuoja ateinančiais metais statyti daugiau mažų ir lengvų automobilių, kurie naudotų mažiau gazolino, tos bendrovės geriausias biznis praėjusį mėnesį buvo iš didžiausių Cadillacų. Jų parduota 13.8% daugiau negu 1973 m.

Studentai nužudė švietimo ministrą

PHNOM PENHAS. — Kambođijos prezidentas Lon Nol pakauštinio švietimo ministrą ir jo patarėją po jų mirties į generolo laipsnį. Jie žuvo vidurinėje mokykloje, kur jie buvo laikomi įkaitais. Mokiniai, norėdami išvaduoti 15 anksčiau už demonstracijas suimtų mokinių ir mokytojų, pagrobė du švietimo pareigūnus. Mokiniai reikalavo, kad ministras pasirašytų įsakymą paleisti suimtus mokinius. Ministras atsisakė.

Policija puolė mokyklą ir, mokinių tvirtinimu, abu įkaitai žuvo nušauti policijos. Ši tvirtinima, kad žuvusieji buvo mokinių subadyti peiliais.

Gatvėse triukšmaujant Kambođijos studentams, komunistai paleido miesto centrą penkias raketas, kurių viena pataikė į teatrą, čia žuvo 11 ir sužeista 18 asmenų.

Sirijos karininkas, nešamas be kojų ant neštuvų iš Izraelio nelaisvės, saliotuoja savo tėvynę. Jis vėliau paprašė, kad jį paguldytų ant žemės, kurią jis pabučiavo.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Kalifornijos pirminių rinkimuose demokratų kandidatu į gubernatoriaus vietą tapo Edmund Brown Jr., 36 m., sūnus buvusio gubernatoriaus E. Pat Brown. Respublikonų rinkimus laimėjo Flornoy, baigęs Princetono universiteto filosofijos studijas.

Pietinėje Dakotoje senatoriaus pirminių rinkimuose respublikonų tarpe nugalėtoju išėjo Leo Thorsness, 42 m., buvęs Hanojaus belaisvis 6 metus. Jis yra Garbės Medalo laimėtojas, paskelbęs kandidatūrą tuoj grįžęs iš Hanojaus, nes jam labai nepatiko sen. George McGovern pareiškimai apie Vietnamo karą. Dabar, lapkričio mėnesį Thorsness bandys McGoverną nugalėti.

Bolivijos valdžia pasigyrė, kad dviejų pulkininkų pradėtas sukilimas prieš vyriausybę buvo nugalėtas, kai jų vadovauti daliniai pasidavė prie prezidento rūmų, kuriuos jie buvo apsupę.

Sirijos užsienio reikalų ministras patvirtino, kad Sirija laukia atvykstant prezidento Nixono.

Medicinos ekspertai pasakė senato komitetui, kad aspirinas po girtuokliavimo nakties yra pavojingas sveikatai.

Prezidentas Nixonas uždraudė teisingumo departamentui toliau turėti subversyvių organizacijų sąrašą. Jį įvedė prezidentas Trumanas 1947 m. Sąrašas dar buvo apie 300 grupių, kurios buvo laikomos Amerikai pavojingomis. Iš tų grupių aktyviai veikia dar 30, jų tarpe komunistų partija ir Ku Klux Klanas.

Tarptautinė teisininkų komisija paruošė Jungtinėms Tautoms raportą apie padėtį Ugandoje. Jame sakoma, kad ten sustabdyta politinė veikla, užgnaužtos visos pilietinės teisės, kariuomenė turi visišką laisvę žmones kankinti ir žudyti. Prezidento Amino režimas praktiškai diskriminaciją, sako raportas.

Harris Poll paskelbė, kad 82% klausinėtų amerikiečių pasakė, jog prezidentas Nixonas blogai tvarko ekonominius reikalus.

Prezidentas Sadat aplankė Sinajų

SUEZAS. — Egipto prezidentas Sadatas antradienį pirmą kartą peržengė Suez kanalą ir aplankė Trečiąją armiją rytiniame kanalo krante. Jis aplankė ir Suez miesto, kuriame prieš 1967 m. karą gyvendavo ketvirtis milijono žmonių, Suez miesto ilgą laiką buvo tuščias, daužomas Izraelio aviacijos ir artilerijos. Dabar mieste jau gyvena 25,000 žmonių, gatvės išvalytos ir visur matosi griuvėsių valymo darbai.

Sadatas pasakė, kad jis tikisi, kad iki šių metų galo visi, kurie paliko Suez miestą, sugrįš atgal.

Maloniausias prezidento vizito momentas buvo, kai jis apžiūrėjo Izraelio statytą Sinajuje Bar-Lev liniją — gynybos bunkerius ir sutvirtinimus. Izraelio karo vadai manė, kad ta linija nenugalima, tačiau egiptiečiai užėmė ją pirmomis spalio mėn. karo dienomis.

Prezidentas pasakė iškriuktiems Trečios armijos daliniams, kad jos uždavinys bus baigtas, kai visos arabų žemės bus arabų rankose ir kai palestiniečių teisės bus atstatytos.

Norvegijoje streikas sustabdė traukinių judėjimą.

Naujas Kinijos aviacijos vadas

PEKINAS. — Po Kinijos gynybos ministerio Lin Piao dingimo, kartu dingio ir aviacijos viršininkas Wu Fahsien. Vėliau buvo paskelbta, kad Lin Piao buvo išdavikas, bandęs nuversti partijos pirmininką Mao Tse Tungą. Apie Wu Fahsien nieko nebuvo skelbta, nors spėjolijimų buvo daug. Kiti aviacijos karininkai buvo pasmerkti Lin Piao sąmokslui, tačiau nuo 1971 m. nieko nesigirdėjo apie aviacijos viršininką.

Praėjusį sekmadienį Pekine įvyko Rumunijos delegacijos pagerbimo pietūs, kuriuose dalyvavo, kaip Hsinhua, kinų spaudos agentūra, pranešė ir aviacijos viršininkas Ma Ning. Tuo pačiu pasaulis patyrė, kad Kinija turi naują karinės aviacijos vada. Jis anksčiau buvo Mandžiurijoje, o pernai komunistų partijos kongrese buvo išrinktas į centro komitetą.

MASKVA. — Prezidentas Nixonas, būdamas Sovietų Sąjungoje, yra pakviestas į Brežnevo vilą Pitsundos kurorte prie Juodosios jūros. Jam siūloma apžiūrėti Sibiro miestą Irkutską ir aplankyti naują statomą Kamenskų žaliavų fabriką, kuris turės daug Amerikos mašinų.

NEGALIMA KISTIS Į KITŲ KRAŠTŲ VIDAUS REIKALUS, PASAKĖ NIXONAS

Niekur nevažiuok, nes — per silpnas, sako Meany

ANNAPOLIS. — Prezidentas Nixonas pasakė vakar kalbą Annapolio jūrų laivyno akademijoje. Kaip prisimename, šios akademijos navigacijos egzaminai turėjo būti laikomi du syk, nes pirmą sykį keli šimtai kadetų buvo pagauti sukčiaujant. Prezidentas kalbėjo apie Amerikos užsienio politiką, nurodymams, kad pavojinga pasitraukti iš pasaulio reikalų ir izoliuotis. Lyg atsakydamas savo kritikams senate, kur dauguma senatorių reikalauja kokių nors nuolaidų iš sovietų už Amerikos rodomą palankumą ir biznio lengvatų, prezidentas pareiškė, kad negalima kistis į kitų valstybių vidaus reikalus, negalima bandyti per užsienio politiką bandyti keisti kitų valstybių visuomeninę santvarką, nes jeigu kiltų atominis karas, tai nebektų iš viso jokių santvarkų.

Butų trūkumas mažina lenkų šeimas

VARŠUVA. — Butų trūkumas Lenkijoje labai prisideda prie šeimų iširimio ir kartu, gyventojų prieauglio mažėjimo. Vyriausybė apskaičiavo, kad per 30 metų, jei padėtis nepasikeis, Lenkijos gyventojų skaičius nėsieks nei dabartinių 33 milijonų. Jaunos lenkų šeimos, net ir priklausiančios partijai, dirbančios įtakingose įmonėse ar įstaigose, turi laukti vidutiniškai 8 metus, kol gauna butą.

Gierekui atėjus į valdžią, buvo pradėta statyti daugiau namų. Nuo II-ojo Pasaulinio karo iki 1971 m. Lenkija pastatė 3.2 milijonus naujų butų. Iki 1975 metų statybos planai numato baigti dar 1.1 mil. butų, o per sekančius 10 m. būsia pastatyti 4.5 mil. butų. Turint galvoje, kad karo metu buvo sugriauta 2.5 mil. gyvenamųjų butų, šitokia pagreitinata statyba būtina reikalinga.

Lenkijos valdžia paskelbė, kad šeimos su dviem vaikais gaus specialius mokesčių atleidimus. Dirbančios motinos gaus piniginių priedus. Spauda, radijas ir televizija ragina turėti daugiau vaikų, mažiausiai po tris šeimoje. Šią liniją propaguoja ir įtakinga Lenkijos katalikų bažnyčia.

Jauni lenkai ginčijasi, kad jie patys neturi kur gyventi. Jaunos nuotakos dar sutinka gyventi ilgesnį laiką su savo tėvais, tačiau nusikrausčiusios pas vyro tėvus, jos dažnai susipyksta su uošvėmis, pradeda bartis prie virimo krosnies ir šeimos neretai išyra tik dėl tokių nenormalių sąlygų.

Britanijos sąlygos Europos rinkai

LIUKSEMBURGAS. — Europos rinkos valstybių suvažiavime Britanija aiškiai išdėstė savo sąlygas rinkai. Užsienio reikalų ministras Callaghan liūdnai nupiešė Britanijos ekonominę padėtį ir paprašė, kad rinka sumažintų Britanijai nustatytas kontribucijas rinkai. Be to, britai reikalauja žemės ūkio taisyklių pakeitimo ir atidarymo rinkos sienų komonvalto gaminjams.

Britanija negrasino pasitraukti iš rinkos, jei jos sąlygos būtų atmestos. Ji net pabrėžė, kad norėtų pasifikti rinkoje. Stebėtojai nusprendė, kad nuotaikos rinkoje buvo gan pozityvios, žadančios visų sunkumų išspėdimą. Kitų valstybių ministrų žodžiai rodė, kad bus vengiama skilimo.

Plačiau šią prezidento Nixono, respublikonų partijos vado, kalbą perduosime rytoj.

Antradienį Amerikos darbo unių federacijos prezidentas George Meany kalbėjo Moterų Drabužių darbininkų unijos suvažiavime Miami Beach. Jis reikalavo, kad prezidentas Nixonas atsauktų savo planuojamą kelionę į Sovietų Sąjungą, nes po Watergate skandalo jis esąs per silpnas vesti reikšmingas derybas. Praėjusią savaitę panašų reikalavimą statė respublikonas sen. Edward Brooke iš Mass.

"Aš nenorėčiau, kad joks Amerikos prezidentas susitiktų su Brežnevu kitaip, kaip tik iš jėgos pozicijų", kalbėjo Meany. Šiandien Nixonas nebenturi jėgos pozicijų ir niekad nebenturi. Jo jėga nebuvo pažeista jo priešų, bet jis pats ją prarado savo elgesiu, pasakė Meany.

George Meany sarkastiškai klausė: Ką galėtų Nixonas su Brežnevu kalbėti? Ar jie kalbės apie sovietų žydus? Ar Nixonas paprašys, kad jam leistų aplankyti bepročių ligonines, kur kaliniai kaliniai disidentai? Ar jis prašys, kad jam leistų aplankyti bepročių ligonines, kur kaliniai kaliniai disidentai? Ar jis prašys, kad jam leistų aplankyti bepročių ligonines, kur kaliniai kaliniai disidentai? Ar jis prašys, kad jam leistų aplankyti bepročių ligonines, kur kaliniai kaliniai disidentai?

George Meany pasmerkė "detentes" politiką. Ji yra tik nuolaidų darymas, tik dalinimas dovanų, ieškant riebių pelnų mūsų korporacijoms per kombinacijas, kurios paremtos Amerikos kapitalu ir sovietų vergų darbu, pasakė Meany.

Religinės kovos Pakistane

LAHORE. — Pakistano valdžia laikraščiams uždraudė rašyti apie religines kovas, kurios prasidėjo Punjabo provincijoje, kad kovos neišsiplestų į kitas provincijas. Užsienio korespondentai patyrė, kad kovose žuvo 30 žmonių, 200 buvo sužeisti ir policija suėmė apie 2,000.

Sakoma, kad apie 200 medicinos studentų, važiuodami traukiniu per Rabwah miestą, per langus įžeidinėjo ten gyvenančius kraištutinius musulmonus — Quadrianų sektą. Tie nužiūrėjo, kada studentai traukiniu grįž, puolė traukinį, nuvertė jį nuo bėgių ir išvilko studentus lauk. Po šio įvykio ortodoksai musulmonai pradėjo keršyti Quadrianams — deginti jų parduotuves.

Panašūs religiniai neramumai Pakistane buvo 1953 m., tada žuvo apie 2,000 žmonių.

Charles Colson, vienas artimiausių prezidento Nixono patarėjų, 1972 m. rinkimuose, netikėtai prisipažino kaltę ir pradėjo talkininkauti specialiam Watergate prokurorui.

KĄ PREMIJAVO "LAISKAI LIETUVIAMS"?

Jau ne viena kartą "Laiskus lietuviams" lietuvių patriotinė spauda gerokai pakeideno. O pakeideno dėl to, kad minėtas mėn- žurnalis redaktorius ir kitų bendradarbių plunksnomis reiškė mintis, pritariančias okupanto mestam šūkiui: už kultūrinį bendradarbiavimą su lietuviškąja išeivija. "Laiskai lietuviams" jau ne viena sykį ir ne dusyk tarė už, lyg tai okupuotoje Lietuvoje sudarytas specialus kultūrinis ryšys su užsienio lietuviams komitetas su visais šiais lietuvių patrioti- trijų protais ir rankomis su- darytas. "Laiskai lietuviams" užmiršo, kad tas bendradarbiau- tojų komitetas sudarytas oku- panto valdžios pareidymu, o kiek nori gera mums, išsprūdusiems iš savo krašto per prievartą, anot Maskvos, "naciams" ar "fašis- tams", ta valdžia, tur būt, aiš- kinti netenka. Patriotiškąjį lie- tuviškosios visuomenės dalis laisvajame pasaulyje, nenulei- džianti rankų už tautinį išliki- mą ir nepriklausomą Lietuvos atstatymą, kovojanti prieš pa- vergėjo būdus ir tiesioginius ar netiesioginius įtaigojimus išeiv- iją skaldyti yra didelis skaudus krislas okupanto akyje.

Pasirodo, "Laiskai lietuviams" ir toliau eina tuo pačiu taku. Nuodugniai perskaičiau kele- tą kartų premijuotą rašinį, Vy- tauto Zubo pasirašytą, paskelb- tą 1974 metų balandžio mėnesio laidoje.

Išidėmėkime, pabrėžtinai kar- toju: premijuotą. Jeigu dar bū- tų nepremijuotas, iš dalies bū- tų galima galvoti, kad "LL" lei- džia rašantiems pareikšti savo mintis ir nepageidaujamom temom.

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$2.00

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis pa- ruoštos studijos. Ši knyga būna kiekvienam, norinčiam pažinti ne- tolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau- siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užimti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdam 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasieksime.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO- RIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai vir- šelias — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, mink- štai viršelias — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai vir- šelias.	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 - psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

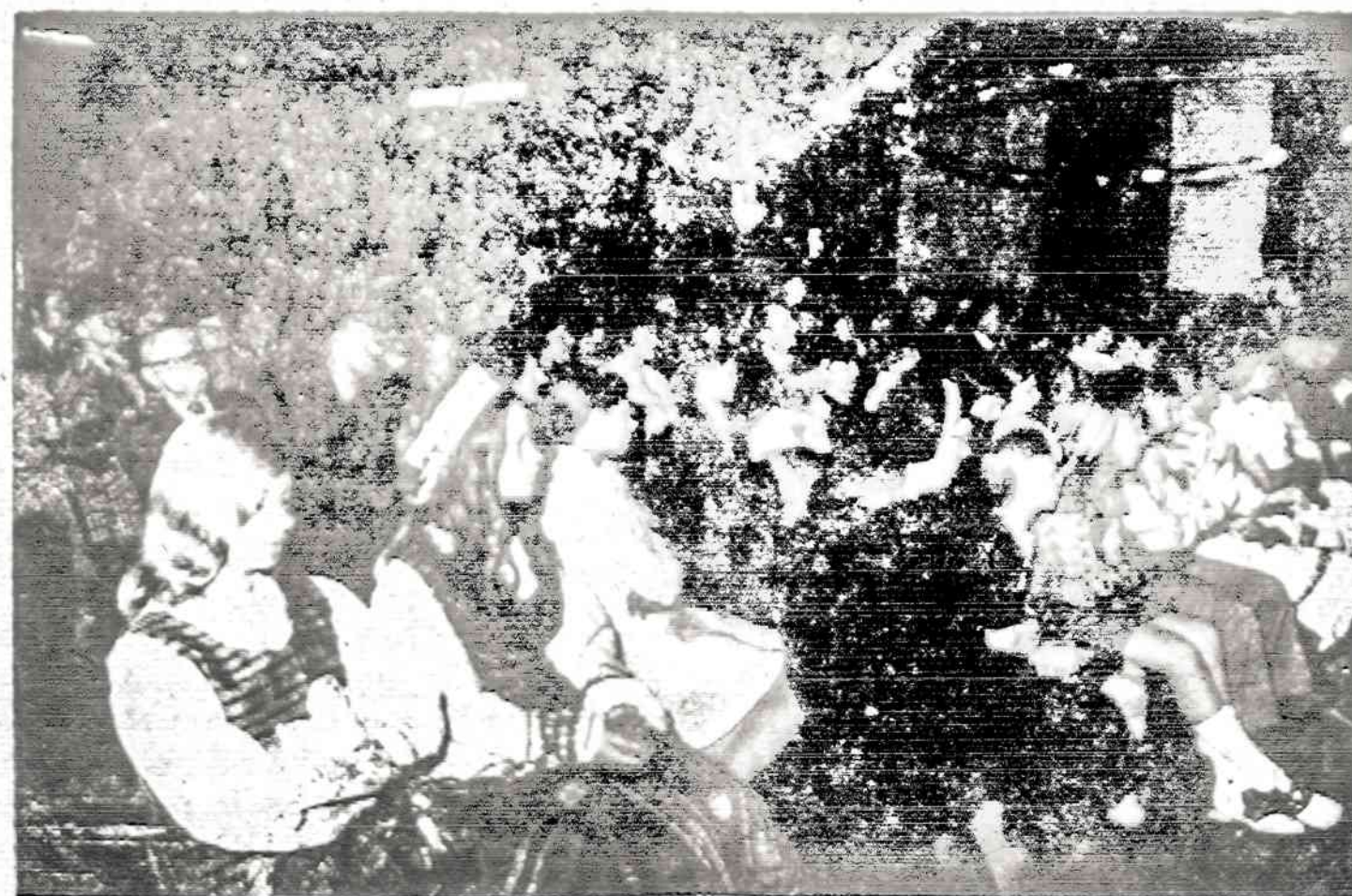
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or- derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Cicero lituanistinių mokyklų mokslo metų užbaigtųjų ir abiturientų išleistuvių šventėje, gegu- žės 25 d., dalyvavę tėveliai ir svečiai.

Nuotrauka V. Noreikos

tekome abiejų ir dabartinės oku- pacijos metais? Ar Jums teko susipažinti su mūsų genocido paroda? Ten Jūs viską rasite.

Po tokios įžangos p. Zubas nu- rodo išliekiančias tautas, imda- mas pavyzdžių Kanados tauty- bes. Nurodo kelių didesnių tautų statistinius duomenis, bet nema- tyti nei mūsų, nei latvių, nei esi- tų, jeigu jau rašinio tema yra mūsų tauta. O likimas visai vie- nodas abiejų mūsų kaimynų: latvių ir estų.

Kažin, ar labai tiksli lyginti mūsų išeivius su didžiųjų tau- tų ir valstybių? Be to, ir sąlygos visai skirtingos.

Autorius teigia, kad vakarų Europos tautos "silpniausios iš- silaikio emigracinės sąlygos", pridėdamas, kad vokiečiai savo- laiku irgi išsilaikė emigracijoje, pvz. Volgos vokiečiai Rusijoje, Sidutų vokiečiai Čekoslovakijoje, Pabaltijo vokiečiai Latvijoje ir Estijoje. "Jie išliko dėl to, kad jautėsi pranašesni už vietinius gyventojus", teigia p. Zubas. To- liau, rašydamas apie tų pačių vo- kiečių tirdimą Amerikoje ar Ka- nadoje, kaip ir daug rašančių, prietarauja pats sau, tardamas: "Tai rodo, kad, norint išlikti svetimoje aplinkoje, reikia kažko daugiau, kaip įsivaizduoto pra- našumo ir pasipūtimo".

Po tokio prietaravimo savo- minčiai, negalima suprasti auto- riaus išvados šiuo klausimu.

Priejė prie skyrelio Išlikimo sąlygos, vėl esame priversti ge- rokai nustebti. Rašėjas įtaigoja: "Trys pagrindiniai tautinio at- sparumo ramsčiai yra tradicijos, savita kultūra ir tautos charak- teris".

Gerbiame, nerandame pa- grindinio veiksnio, būtent, kal- bos. Kalba, nėra jokios abejo- nės, yra tikrai pats pirmasis tau- tos vienytojas. Ar tauta gali bū- ti atspari, jeigu ji neturi savo kalbos, arba jeigu ji kalbos at- sisako ir užmiršta?

Vieną tautybių ryškiai priva- lome pabrėžti: žydai, pasklidę visame plačiajame pasaulyje, daug kur nekalba savo kalba, kiti, iš tikrųjų, yra užmirę, bet jie turi kitą ryšį, tai savo reli- giją, juos rišančią stipriau, ne- gu kalba.

Kodėl nepamirėta kalba, sun- ku suprasti. Gal dėl to, kad kar- tu su kalba rieda ir tautos kul- tūra, o ją, mūsų tautos kultūrą, kaip vėliau matysime, autorius paneigia.

Lietuvių kalba, visi žinome, viena seniausių pasaulyje, kilu-

ma prieš poną dar ir šiandien ne- atsitiesia. Dėl to svetimi raugai ir prasiliauja pro kietą lietuvių būdą, jo charakterio susilpnė- jimu pasinaudodami. Bet čia ne tragedija. Reikia stiprių ir tei- singų įtaigojimų iš vadovybių pusės, reikia įrodyti ir nuolat ti- kinti lietuvių: tu, lietuvi, esi gar- bingos kilmės ir garbingos kal- bos atstovas. Tu ne mažesnis už kitus, bet už daugelį didesnis. Ko tu bijai, amžinasis lietuvi? Būk mandagus, bet nelenk savo garbingos galvos, kada nereikia ir kur nereikia.

Skyrelyje "Kultūra ir išeivi- ja" p. Zubas pasiūlo visai neti- kėtą išvadą. O tokią išvadą ga- li sūlyti tikrai lietuvis, pro ku- rio charakterį praėjo svetimy- bės ir vergiškumo žymės, rado plyšę įlįsti.

"Neturėdami griežtai savitos kultūros, kultūrinio brandumo, turime siekti bendro europinėj plotmėj", skamba mūsų premi- jos laureato mintis.

Taigi, duokit šį sakinį jauni- mui pasiskaityti... Ką jis pasa- kys? Ar apsidžiaugs, kad mes savitos kultūros "neturėjome", ar nuliūs?

Ot, tai tau ir pavyzdėlis, kaip miela atžalyną pritraukti prie savo tautos ir kalbos... Ir kad tai tiesa būtų?...

Kas yra iš lūpų ir lūpas per- duotos lietuviškos dainos; šo- kiai, kas yra senosios melodijos,

niekur kitur niekad negirdėtos, kas yra užrašytos pasakos, se- nų senovėje liaudyje paplitusios ir vaikų vaikams papasakotos? Kas yra mįslės, patarles ir prie- žodžiai, kuriuose slypi senos tau- tos išmintis. Kas yra Praam- žiaus garbinimo raudos, kas yra vaidilutės žyniai, aukurai, Per- kūnas? Kas kra iškasenos, net ir šiandien randamos, visų lai- kų, ir žuvario amžiaus, net ir akmenų amžiaus?

Kas tas viskas yra?

(Bus daugiau)

Moderniųjų laikų įvykiai

Nek Yorko miestas kartais yra vadinamas juokų arba juok- darių miestu. To miesto gyven- toja Mrs. Milton Kravenstall pa- davė į teismą Amerikos preži- dentą, kad jis "nuolatos ir įky- riai trukdo man miegoti". Ki- tas to prekybos centro ir įvairių avangardistų buveinės gy- ventojas, tūlas Mr. Claude Ham- mer paskelbė, kad sutinka nusi- šauti su sąlyga, jei tai padarys prezidentas... Paeis komas ka- daisė emės alga iš to miesto sa- valdybės, buvęs TV operato-

rių ir kai kurių žurnalistų me- kas yra užrašytos pasakos, se- nų senovėje liaudyje paplitusios ir vaikų vaikams papasakotos? Kas yra mįslės, patarles ir prie- žodžiai, kuriuose slypi senos tau- tos išmintis. Kas yra Praam- žiaus garbinimo raudos, kas yra vaidilutės žyniai, aukurai, Per- kūnas? Kas kra iškasenos, net ir šiandien randamos, visų lai- kų, ir žuvario amžiaus, net ir akmenų amžiaus?

Kas tas viskas yra?

(Bus daugiau)

Moderniųjų laikų įvykiai

Nek Yorko miestas kartais yra vadinamas juokų arba juok- darių miestu. To miesto gyven- toja Mrs. Milton Kravenstall pa- davė į teismą Amerikos preži- dentą, kad jis "nuolatos ir įky- riai trukdo man miegoti". Ki- tas to prekybos centro ir įvairių avangardistų buveinės gy- ventojas, tūlas Mr. Claude Ham- mer paskelbė, kad sutinka nusi- šauti su sąlyga, jei tai padarys prezidentas... Paeis komas ka- daisė emės alga iš to miesto sa- valdybės, buvęs TV operato-

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas žirgais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų ste- buklus. Dramatiškai besikeičiančios gamtos senovadžiūse svaioja, juokauja ir verčia poetą, pajėgiam išreikšti žodžiais. Jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

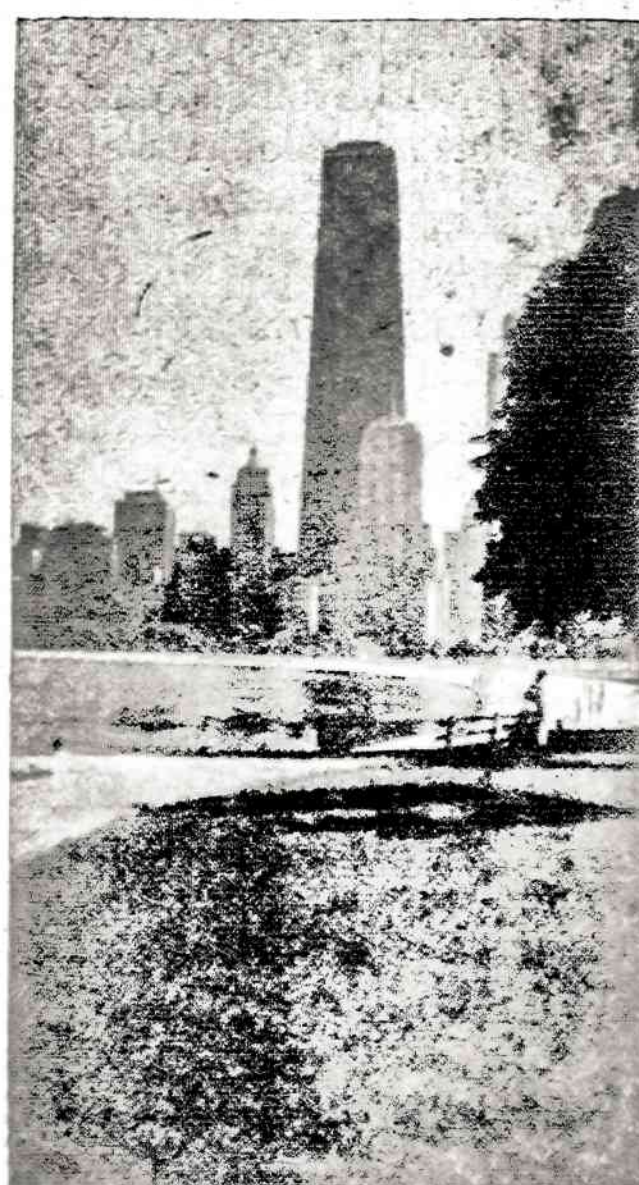
1. J. Augustaitis - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio for- mato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Juzė, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vinga Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ ŠVENTE. Eilėraščių pasakojimai apie 3 išvėintas lietuviškas senovės laikais, su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių Šilėlis", vertimas 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščių rinkinys, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AUKONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti kiti "Naujienų" rašinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di- delius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pa- siekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben- druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesių dieną, neša nuosimčius nuo mė- nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:

metams \$24.00

pusei metų \$13.00

trims mėnesiams \$7.50

vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$22.00

pusei metų \$12.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Diržinskaitė ragina dainuoti

Vilkaviškio Ančlaukyje prieš 58 metus gimusi Leokadija Diržinskaitė ragina lietuvius ne tik dirbti, bet ir dainuoti. Iš vienos pusės ji nori, kad lietuviai būtų spartūs darbe, kad visą laiką skubėtų ir net su artimiausiais savo bendradarbiais lenktyniautų, o iš kitos pusės ji reikalauja, kad lietuviai ir lenktyniaudami dainuotų ir šoktų. Ančlaukio Diržinskų duktė, padariusi didžiausią karjerą visoje Lietuvoje, pati džiaugiasi pasiektais vaisiais ir ragina kiekvieną jaunesnį darbininką laisvalaikį pašvęsti dainai ir organizuoti choras.

Nepriklausomos Lietuvos laikais Diržinskaitė baigė pradžios mokyklą ir kaime augo pas tėvus. Ji išsiskyrė iš kitų to meto lietuvaičių tuo, kad anksti susidraugavo su komunistais. Tuo metu Vilkaviškio srityje visa eilė turtingų Lietuvos ūkininkų vaikų užsikrėtė klaidingomis "revoliucinėmis" idėjomis, Leninas, o vėliau ir Stalinas jiems buvo šviesos iš rytų nešėjais. Turtingų ūkininkų vaikai užmiršo lietuviško gyvenimo tikrovę, nesistengė pagerinti gyvenimo ir darbo sąlygų pačioje Lietuvoje, bet užkrėtė propagandinėmis sovietų imperializmo idėjomis ir Diržinskaitės įtraukė į komjaunimo eiles. Jau 1936 metais jauna Diržinskaitė, eidama iš rankų į rankas, pasiekė Pajevonį, kur ėjo komunistinio jaunimo sekretorės pareigas, platino šalia Karaliaučiaus spausdintus atsišaukimus ir susižavėjo Rusijoje įsteigta "proletariato" valstybe.

Josios susižavėjimui galą nebuvo, kai į Lietuvą įsi-
veržė raudonosios armijos tankai. Ji tapo ne tik komunistinių jauniečių organizatore, bet ir oratore. Džiaugsmas buvo nutrauktas, kai rusai čekistai įsakė jai, kartu su kitais komunistų partijos veikėjais nariais sėsti į čekos sunkvežimį ir važiuoti į rytus. Karo metų kurį laiką Diržinskaitė mokytojavo pradžios mokykloje Kirovo srityje ir lankė įvairiausių komunistų partijos ruošiamus kursus. Ji turėjo progos susipažinti su komunistų partijos vadais ir vadukais, kurie ją tuojau įkinkė į aukščiausius partijos kursus. Karjerą ji pradėjo dar smarkiau pirmyn stumti, kai ištekėjo už įtakingo partijos nario Piliūnėnos.

Karo pabaigoje iš Rusijos grįžusi Diržinskaitė Piliūnėnienė tuojau nustūmė į šalį visą eilę komunistams dirbusių lietuvių moterų. Ji turėjo lankstų liežuvį, mokėjo pakalbėti mitinguose, ir turėjo pakankamai pinigų kiekvieną dieną gražiai susidėstyti plaukus ir gražiai apsire-

VIENYTOJAS NETURETŲ SKALDYTI

ANTANAS. KUCYS

(Tęsinys)

Grįžtant vėl prie politinio darbo ir veiksmų, iš pareiškimų "Akiračiuose" matome, kad Vyriausias Lietuvos Bendruomenės vadovas neparodo ir noro su veiksmiais tartis dėl bendro darbo, kol jie, veik-

dyti. Kalėjime sėdėjusios ir už sovietų imperializmą nukentėjusios moterys komunistės nieko nereikšė, kai susirinkime pasirodė Piliūnėnienė. Ji buvo jaunesnė už maskvinę Ekateriną Furgevą, pasidabindavo gražiau už ją, galėjo pakalbėti ir, jei buvo reikalo, tai ir išsikolioti. Komunistų partijoje ji pradėjo daryti karjerą. Pradžioje Snieckus jos privengė, bet vėliau leido ją ne tik į centro komitetą, bet leido būti kandidatė į politinį biurą.

Diržinskaitė buvo padaryta "tarybinės" Lietuvos užsienio reikalų ministere. Lietuvos užsienio reikalus tvarko rusai, ministerei nėra kas veikti, bet partija ir menkavertės ministerijos nenorėjo jai pavesti. Josios pavaduotojų paskirtas Vytautas Zenkevičius, kuris tikrovėje ir valdo visą "tarybinės" Lietuvos "užsienio ministeriją". Diržinskaitė be darbo negalėjo būti, tai jai leido organizuoti dainų šventes. Ji suorganizavo praeitą dainų šventę, o dabar jau rūpinasi ateinančių metų dainų švente. Be to, ji yra ir ministro pirmininko pavaduotoja.

Valdžia paskyrė stambias sumas 1975 metų dainų šventei organizuoti, bet Diržinskaitė - Piliūnėnienė nori, kad chorai, chorvedžiai ir dainininkai dirbtų veltui. Ji įtikinėja dainuotį mėgstantį jaunimą, kad pasiruošimas turi eiti "saviveiklos" sąskaiton. Iš vienos pusės ji ragina vietos kolchozus rūpintis keliomis ir paruošti kitas dainų šventės išlaidas. Dainininkės ir dainininkai privalo apsirūpinti drabužiais ir priemonėmis uniformomis. Ji telefonuoja partijos organizatoriams, ragina juos prisidėti prie dainų šventės organizavimo ir skelbia straipsnius komunistinėje spaudoje. Be kitų dalykų, ji rašo:

"Mūsų žmonės mėgsta dainuoti, ir dainų dažniau jie išmoka iš choristų. Kompozitorių kūrybinę, chorinės kultūros kėlimas, repertuaras turi padėti užkirsti kelią menkaverčių dainų plitimui. Juk dabar daug kur chorų sąskaita kuriasi nedideli vokalinių ansamblių, estradiniai ir vokaliniai instrumentiniai orkestrėliai. Šių mažų kolektyvų repertuaras ir jo atlikimas neretai gana žemo idėjinio ir meninio lygio". (Tiesa, 1974 m. bal. 1 d. 2 psl.).

Kad lietuviai mėgsta dainuoti, tai žino kiekvienas lietuvis. Bet kad lietuviai dažniausiai dainų išmoka iš choristų, tai abejotinas Diržinskaitės tvirtinimas. Lietuvių dainų išmoka iš motinos ir kaimynų. Ne paslaptis, kad jie mokosi ir iš choristų, bet didžiausias dainų mokytojas iki šio meto buvo motina ir kaimynai.

Cituota Diržinskaitės straipsnio ištraukė ir daugiau mūsų pasakų. Ji pasako, kad lietuviai dainuoja savo dainas, lietuviškas. Diržinskaitė jos gali atrodyti menkavertėmis, bet lietuviams jos patinka ir visame krašte dainuojamos. Lietuviai apdainuoja savo vargus ir sielvartą, kalba apie nelaimes ir nepakeliamą kasdienybę. Spaudoje, susirinkimuose sielvarto lietuviai negali išlieti, bet lyrinėje dainoje jie pajėgia tai padaryti. Savo sielvartą ir ilgęsi lietuvių dainomis išdainuodavo caro priespaudos laikais, dainas savo skausmui išlieti jie ir šiandien panaudoja.

sionalus. Kitą dieną, Vili-
kas ir Alta turi tapti pakeisti savo konstitucijas ir statutus, kad tase organizacijose neliktų jokių dabartinių narių, o jų vieton turi būti pakviesti (be jokių rinkimų) jaunieji (ar bent dabartiniai) politinių mokslų profesionalai, atseit, kolegijų ar universitetų dėstytojai.

Gal kas nors iš šios žodžių atsilieps, kad tai yra insinucijos, vadovaujančių žmonių autoriteto žeminimas ar net šmeižtas. Tokiems iš anksto atsakau: pasiskaitę tik mano čia prieš tai nurodytose šaltiniuose patio Broniaus Nainio apmąstytus ir parašytus žodžius. Jie yra aiškūs ir jų kitaip suprasti negalima.

Siūlyti paversti Lietuvos laisvinimo darbą politinių mokslų dėstytojams jau ne pirmą kartą girdimas. Tą mintį jau seniai skleidžia ir "Akiračių" mėnraštis. Bronius Nainys, turėdamas sprendimo ir vykdyimo galią Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyboje ryžosi dabar tą idėją paversti kūnu. Jis jau aiškiais žodžiais reikalauja išgauti iš Vliko bei Altos visas politines organizacijas bei sąjūdžius, radikalai pakeisti jų dviejų veiksmų struktūras, arba, tiksliau kalbant, juos visai likviduoti ir jų vieton sudaryti karkokų organą, kuriame dirbtų politinių mokslų dėstytojai. Ir jau ne kaip rinkti ir savo organizacijoms bei visuomenei atsakingi visuomenininkai, bet kaip pakviesti vadai. Toks yra dabartinio PLB Valdybos pirmininko Broniaus Nainio reikalavimas. Jį prieštars kitame dienraštyje ar kur kitur, kad Naujienose ar domas Bendruomenės darbas, kad sėjama nėsantika, kad šmeižimai vadai. Tokiems vėl pakartotinai atsakau: pasiskaitę šiuos metus vasario mėn. "Akiračius" (nr. 2 — 56, psl. 8) ir "Pasaulio Lietuvių" šiuos metus nr. 2 — 67, psl. 24.

Kartą reikia atvirai pažvelgti ir į tą politinių mokslų profesorių primygtiną kaisfojimą Lietuvos laisvinimo darbui. Jis man pirmiausiai atrodo snobiskas ir neinteligentiškas. Gir-dėta, kad yra tokie politiniai mokslai. O jei jie yra, tai, žinoma, turi ruošti politikus, teisištybininkus, ne kokius, tén aldermanus, bet jau mažiau-siai kongresmanus, senatorius, ministrus, diplomatus. Taip, kaip medicinos mokyklos ruošia gydytojus, dvasinės seminarijos kunigus ar technikos mokyklos — inžinierius. Diplomą gauk — ir jau politikas, O, jei turi aukštesnį šios mokslo šakos laipsnį ir dėstai kole-

gijoje, tai jau esi politikų politikas. Tačiau taip nėra. Politinių mokslų mokyklos anaipol ne-užtenka, kad taptum politiku. Apsidairius šioje šalyje, politikų tarpe matosi labai jau mažas nuošimtis baigusių politinių mokslus. Gal ir negerai, nes šiaip ar taip jie suteikia platų valstybės struktūros, politinių sistemų, partijų istorijos, kitų valstybių santvarkos pažinimo, bet taip jau yra. Politiniai mokslai eina sau, o politinė praktika vėl sau. Taip yra normaliam valstybės gyvenime, o ką jau kalbėti apie kovą bei darbą ir visas pastangas, kurios reikalingos iškovoti kraštui laisvę. Čia nėra mokslo sritis. Lygiai kaip rūpintis kurio krašto persekiojamais, alkanais, ligų kamuojamais ar laisvės netekusiais žmonėms neužtenka mokslinių teorijų žinojimo. Teorijos gali tik padėti tą darbą organizuoti, bet jos neišmoks idealizmo, jos nesužadins pasiaukojimo, nesutvirtins ištikimybės idealams. Kiek daug tautų naujųsiais laikais iškovoję sau laisvę, — perbėkint mintimis jų laisvės kovai vadovavusius žmones: jeigu rasite jų tarpe ir politinių mokslų profesorių (bent aš tokių nežinau), tai tik atsitiktinai, kaip rasite jų tarpe ir kitų profesijų ar užsiėmimų žmonių.

Iš tikrųjų keistas Broniaus Nainio, ir jo idėjos žmonių galvojimas: jeigu yra toks dalykas, kaip politiniai mokslai, tai jie turi apimti ir tautų laisvės kovos metodiką, organizacinę tchniką, vadovųjamų ar laisvinamų kraštų visapusišką parinimą, okupuotų kraštų padėties tarptautinėje teisėje ir višią kitą, kas reikalinga tos rūšies profesionalui. Deja, politinių mokslų programose tokių dalykų nerasite. Dėl įsitikinimo peržiūrėkite universitetų katalogus. Tat kodėl dabartiniam PLB Valdybos pirmininkui atrodo, jog Lietuvos laisvinimo darbas visai kitaip padėtų, jei veiksmuose vietoje partijų atstovų pradėtų dirbti dabartiniai politinių mokslų profesoriai? Kodėl nedabartiniai, jei siekiama pritraukti į darbą jaunesnių žmonių, teisištybininkai, sociologai, ekonomistai ar istorikai, bet būtinai politinių mokslų profesionalai?

(Bus daugiau)

JEI "NAUJIENAS" TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASAUKYSI, KAD JOS RASO
TIKRA TIESA — ŽKI.EIDŽIA
ŠVIESA

D. Siliūnaite išgijo diplomą

DANUTĖ SILIŪNAITĖ

Brighton Parko maisto prekybos savininkų Broniaus ir Vladės Siliūnų dukrelė Danutė baigė aukštus mokslus gaudama diplomą.

Danutė Siliūnaite yra L. Šaulių S-gos Tremtyje nusipelnusio šaulio ir veikėjo Vlado Išgamaičio anūkė.

Danutė gimė 1952 m. birželio mėn. 19 d. Brighton Parke, Chicagoje.

1966 m. baigė Nekalto Prasi-dėjimo lietuvių parapijos pradžios mokyklą. Lanke ir baigė Aukštesniąją Lituanistinę mokyklą. 1970 m. baigė Maria HS ir tais pačiais metais įstojo mokyti į Xavier College, kurią ši pavasarį baigė su geriausiais pažymiais, išgijdama bakalaurą laispij ir gavo diplomą.

Dabar mąno pradėti mokyto-jauti ir toliau mokytis, kad įsi-gytų magistro laipsnį.

Danutė buvo beveik pirmoji mokinė visose minėtose mokyklose, dėl to visiškai nenuostabu, kad jai buvo duota stipendija mokslui eiti. Illinois valstija, įvertindama jos gabumus, davė 4 metų mokslui siekti stipendiją.

Danutė ne tik yra gabi moksloji, bet taip pat atsidėjusi dirba skautuose. Per visą mokslo metų laikotarpį priklausė ir nuosir-džiai talkininkavo ir dabar yra A. S. D. (Akademikų Skautų Draugovės) valdyboje.

Ji labai gerai išauklėta, ma-lonaus būdo ir yra cusipratusi lietuvaite.

Tenka džiaugtis ir didžiūotis, kad lietuvių išeivijos tarpe ir vėl vienas brangus brilijančiu-kas atsirado.

Ji yra gyvas pavyzdys kiekvie-nai besimokančiai lietuvaitei.

Linkiu jai daug sėkmės ir lai-mės lietuviškame, o taip pat ir asmeniškame jos gyvenime.

Al Bud

PRAETIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

15

Bene 1904 m. grįžęs iš Plokščių ir vėl apsigyvenęs Marijampolėje, P. Kriaučiūnas tikrai 1906 m. galėjo sugrįžti į gimnaziją. 1904 m. grįžinta lietuviams spauda, 1905 m. revoliucija ir dėl caro teikiamų laisvių manifestai pagaliau sudarė sąlygas, kad P. Kriaučiūnas galėjo būti kviečiamas į gimnaziją lietuvių kalbos dėstyti. Padėtis jau tiek palaisvėjusi, kad nebuvo pavojinga P. Kriaučiūnui paversti dėstyti net lotynų kalbą ir net teisių mokslo (zakonoviedenijs) pamokas (VII klaseje).

Kai dėl lietuvių kalbos dėstyimo, tai P. Kriaučiūno pamokose buvo ir įvairi, ir įdomi. Tačiau pačios kalbos ir rašybos mes tiek neišmokome, kiek būtume galėję išmokti. P. Kriaučiūno lietuvių kalbos mokėjimas — žinių žinilų, pavyzdžių pavyzdžių — buvo nuostabiai, tiesiog neišmatuojamai didelis. Mkt. P. Kriaučiūnas mus pilte apipildavo įvairiais pavyzdžiais, bet visa tai buvo tikrai graži medžiaga: pasigesdavome sistemos ir stebėdavomės, kodėl mūsų mokytojas neparašė lietuvių kalbos vadovėlio — ar kada nors parašys. Negalima sakyti, kad P. Kriaučiūnas nebūtų mokęsis taisyklingai rašyti ir grynai lietuviškai kalbėti. Ir šiandien mano ausyse skamba jo greit ir skardžiai kartojami žodžiai: "katė, pelė, varlė" — pavyzdžiui, kur rašoma e su tašku; arba "ka-

ria, peria, šeria" — kur rašoma ia.

P. Kriaučiūnas patardavo vengti kalboje svetimų žodžių ir rūpinosi svetimų žodžius pakeisti lietuviškai. Atsimenu, pavyzdžiui, pamokymą, kaip galima būtų negerą, lenkišką, bet visų vartojamą "guziką" pakeisti. Aiškino, kad pakaitalui sudaryti čia reikėtų vaduotis žodžiu "segti — susegti — sasaga".

P. Kriaučiūnas nepraleisdavo progos mums priminti, kad nebūtinai visi ir net jau įsitaisę tarptautiniai žodžiai vartotini: kad gyvoje kaimo žmonių kalboje galima rasti tinkamų lietuviškų žodžių, atstojančių tarptautinius. Pavyzdžiui, žodis "specialinis" galėtų būti pakeistas grynai lietuvišku žodžiu "norakinis", nes kaimo žmonės saka: "Pasidaryk norakinį įrankį, tai nereikės kirtvakočių aguonų trinti".

Nors P. Kriaučiūno pamokos nebuvo tokios, kuriose būtų buvę sistemingai mokoma gramatikos, rašybos ir kt. (pratybų, rašomųjų darbų kaip ir nebuvo) bet P. Kriaučiūnas mums rodytė įrodydavo, kokia graži, įvairi ir turtinga yra mūsų gimtoji kalba. Tantai mus labai praktiniai bei išdidžiai nuteikdavo ir kitais lietuviybės požūriais.

P. Kriaučiūnas kreipdavo mūsų dėmesį ir į vyks-tantį Lietuvos atgimimą. Anuomet buvo išleista labai palanki lietuviams ir Lietuvos atgimimui knyga "Litwa", lenkų kalba Romerio parašyta. P. Kriaučiūnas buvo šią knygą atsinešęs į lietuvių kalbos pamoką mums parodyti; paaiškino, kad tai labai gera, nors ir lenkų kalba parašyta knyga.

Teko dalyvauti (VII klaseje) ir P. Kriaučiūno teisių (zakonoviedenijs) pamokose. Kas čia pagal gimnazijos mokslo programą turėjo būti dėstoma, kurie Rusijos įstatymai turėjo būti aiškinami, iš P. Kriaučiūno pamokų mes hepatirdavomė. Šiose pamokose mes labai atydziai ir noriai klausydavomė P. Kriaučiūno atsiminimų — nuotykių iš jo, buvusio teisėjo Plokščiuose, praktikos. Šiais gyvai pasakojamais atsiminimais visas pamokų laikas ir praeidavo. Buvome patenkinti, kad nereikėdavo namie pamokų ruošti, nebūdavo klausiami, bet, pasibaigus mokslo metų ketvirčiui, visi turėdavome labai gerus šio dalyko pažymius.

Kartą besibaigiant "teisių" pamokai, į klasejejo direktorius (Benediktovas) ir, pasisveikinęs su P. Kriaučiūnu, atsisėdo paskutiniame suole, norėdamas pasiklausyti pamokos P. Kriaučiūnas, pasakojęs kaž kurį nuotykių iš Plokščiu teismo, sumišo, susijaudino, paskubomis išsitraukė iš švarko vidaus kišenės sulankstytą popierių, iš kitų kišenų segtukų ir, išskleidęs popierių, paskubomis jį segė prie rašomosios lentos. Kadangi P. Kriaučiūnas buvo labai gyvo, judraus būdo ir greit-tos kalbos, o šiuo atveju dėl susijaudinimo jis ypae pagyvėjo — paskubomis rankomis mokuodamas, rodydamas ir popierių lentoje, aiškino, kas popie-riuje parašyta. O šiame lape buvo surašyta caro giminė (Rodoslovnaja jėgo imperatorskago veličestva).

Kriaučiūno pagyvėjimas čia buvo toks neįprās-tas, kad jam rankomis bemosykuojančiam, nulaks-

tė neprisėgti marškinių rankogaliai (manžetai). Suskambėjo skambutis, direktorius šypsodamasis išėjo iš klasės, o paskui su mūsų mokytoju ir mes visi.

P. Kriaučiūno lotynų kalbos pamokose neteko dalyvauti, nes jisai mokė žemesnėse klasėse. Atsi-mėnū tiktai girdėtus iš mokinių ir netiesiog pa-tirtus ispūdžius. Kriaučiūno lotynų pamokos nuo jo lietuvių kalbos ir "teisių" pamokų skyrėsi tuo, kad čia jau turėjo būti sistemingai mokoma, skiriant mokiniams namų darbus, klausinėjant, ką ir kaip mokinyrs yra išmokę, na, ir atitinkamų pažymių mokėjimą įvertinant. Šios rūšies darbas neatitiko P. Kriaučiūno būdo, ir tekdavo girdėti, kad pamokų metu nėra kiek reikiant tvarkos bei disciplinos: tekdavo matyti Kriaučiūną, išeinan-tį iš lotynų kalbos pamokos sujaukintą, neeiliniu triukšmu mokinių iš klasės išlydimą.

Mums, vyresniųjų klasių mokiniams, P. Kriaučiūnas buvo didžiai gerbiamas lietuviybės simbolis, iš kurio mes sėmėmės lietuviškos stiprybės, jau įžengdami bei įsijungdami į revoliucinę veiklą dėl tėvynės Lietuvos laisvės.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĘ

TELEF.: PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2856 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444

Antrasis ofisas —
3007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirma ligoninė pagal susitarimą
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
660 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5 val. trečiadieniais ir šeštadieniais 9-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 8-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
2756 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717
Neatsiliepiama — skambinti
646-3900
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais 1-4 po pietų,
ketvirtadieniais 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais 2-4 val. vak., šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti tel. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

V. PETRAITIS

ATOMINĖS ENERGIJOS PADĖTIS JAV

Nors JAV anglies atsargų už-
teks keliems šimtams metų, ži-
novai kreipia daugiau dėmesio
į atominę energiją, kaip priemo-
nė energijos trūkumui nugalėti
ateityje. Jie tikisi, kad ateity-
je elektros jėginių skaičius žy-
miai padidės. Jos dabar pagami-
na 5% visos elektros energijos,
o pagal Atominės Energijos
Komisijos duomenis elektros
atominės jėgainės 1980 metais
pagamins 21% ir 1985 metais
30%.

JAV atominės energijos padė-
tis 1973 metų rugsėjo gale bu-
vo tokia: veikė 37 atominės
elektros jėgainės bendro galin-
gumo 21,687,000 kilovatų; buvo
statomos 57 viso 51,893,000 kw.,
ir planuojamos 89 viso 95, 622-
000 kw.

Skiyland radioaktyvaus urano
235 atomams jėgainės atominia-
me reaktoriuje gaunama šiluma,
gaminanti vandens garus, kurie
suka garo turbiną, surakintą su
elektros generatoriu. Reaktoriuje
įvyksta panaši atominė re-
akcija kaip ir atominėje bom-
boje su tuo skirtumu, kad reaktoriuje
atomai skyla ne staiga
ir reakcija lengvai kontroliuojama:
ją galima sulėtinti, pagreitinti,
ar visai sustabdyti.

Atominių elektros jėginių
veikimas yra palyginamai sau-
gus. Per 30 metų JAV įvyko tik
7 mirtini atsitikimai nuo atomi-
nių reaktorių radiacijos. Atomi-
nės elektros jėgainės pastatymas
trunka 10 metų. Daug lai-
ko atima protestai ir bylos, ke-
liamos aplinkinių žmonių, kurie
baiminasi nukentėti nuo gali-
mo nelaimingo atsitikimo ir pa-
skleidimo pavojingų spinduliu-
vimų į aplinką. Pavyzdžiui, dėl
vienos bylos 1971 m. 110 ato-
minių jėginių statyba buvo su-
laikyta 17 mėnesių. Dabar, pa-
aštrėjus energijos krizei, prezi-
dentas ragina sutrumpinti jėgai-
nės statybą nuo 10 iki 6 metų.

Jėgainės atominis reaktorius,
kurs paprastai vartoja kurui
praturtintą uraną (paprastą
uraną su radioaktyvaus urano
235 priemaiša), išnaudoja ma-
žiau negu 2% urano energijos
ir todėl turi mažą našumą. Ura-
no rūdos atsargos išsiskaido šia-
me krašte per kokią 50 metų;
jei atominio reaktoriaus techno-
logija nebus patobulinta. Tiki-
masi, kad 1980 metais turėsime
30 kartų našesnį reaktorių. Tai
bus taip vadinamas veislusis re-
aktorius, kurs pagamina daugiau
atominio kuro negu suvartoja.
Jis paverčia neskaudomą uraną
į žmogaus sukurta skaudomą
elementą — plutonį 239, kurs
maitina reaktorių ir tame pro-
cese pagamina daugiau plutonio.

JAV, Anglija, Prancūzija, V.
Vokietija ir Sovietų Rusija jau
daugelį metų darbuojasi su eks-
perimentiniais veisliais atomi-
niais reaktoriais. JAV didelio
galingumo veislių reaktorių
stato Oak Ridge, Tenn. Jis pradės
veikti 1980 metais. Sovietų
Rusijos mokslininkas pranešė,
kad Rusijos veislusis reaktori-
us pradės veikti šiais metais
ir bus tokio pat tipo ir dydžio
kaip ir JAV statomas. JAV sta-
tybos darbai taip ilgai užsitiesė
dėl labai griežtų saugumo rei-
kalavimų (plutonis labai nuodingas
ir lengvai užsidega), dėl ap-
linkinių gyventojų pasipriešini-
mo, dėl stokos lėšų ir sunkumų,
surisčių su radijo aktyvių lieka-
nų pašalinimu.

Nors veislus reaktorius paleng-
vins po 10 metų energijos trū-
kumą, vienok manoma, kad šio
šimtmečio gale tas energijos
šaltinis bus pakeistas kitos rū-
šies atominiu reaktoriu, ku-
riame šilumą duos ne sunkaus
atomo urano skilimas, bet leng-
vųjų atomų susiliejimas į vieną.
Tokia reakcija (fusion) vyksta
saulėje ir kitose žvaigždėse, kur
vandenilio atomai susilieja į he-
liją. Saulėje kas sekundę 524 mi-
lijonai tonų vandenilio atomų
paversta į 520 tonų helio atomų,
o 4 milijonų tonų medžiagos, skir-
tumas pavirsta energija šil-
umos, šviesos ir įvairių spin-
duliuojamų formoje.

Tačiau paprasto vandenilio ato-
mų susiliejimo reakcija saulėje
vyksta per lėtai, kad ji būtų
praktiška žemėje. Čia vartojamas
ne paprastas vandenilis,
kurio branduolį sudaro proto-
nas, bet vandenilio izotopas, ku-
rio branduolys sudarytas iš proto-
no ir elektrono ir kurs vadinamas
sunkiuoju vandeniliu arba deuteriumu.
Su juo daug lengviau ir greičiau galima
atsiekti atomų susiliejimo reakci-
ją. Deuteriumą yra okeanuose
pakankamas kiekis, kad užtektų
tū kūrui milijonui metų ir ilgiau.
Tokių reakcijų liekanos nėra
radioaktyvios ir ji lengvai kontro-
liuojama. Deja, tomų susiliejimui
reikalinga nepaprastai aukšta
temperatūra matuojama milijonais
laipsnių, nuo kurios
visos medžiagos pavirsta garais.
Reikia surasti būdus kur patal-
pinti tokias karštas dujas. Van-
denilio bomboje, kurioje įvyksta
staigi vandenilio atomų susiliejimo
reakcija, tokia aukšta temperatūra
atsiekama susprogdinus jos viduje
paprastą atominę bombą. Reikia
surasti būdą, kaip sukurti pastovią,
kontroliuojamą atomų susiliejimo
reakciją nepavartojus atominės
bombos. Mokslininkams iki šiol
dar nepasisekė gauti iš kontroliu-
ojamos trumpalaikės susiliejimo
reakcijos daugiau energijos,
negu jie išieškojo tai reakcijai
pradėti.

Buvęs Atominės Energijos
Komisijos pirmininkas Glenn T.
Seaborg mano, kad sėkmingą
pastovią atomų susiliejimo re-
akciją pasieks sukurti sekančio
dešimtmečio bėgyje, jei vyriausybė
padvigubins skirtas tirimams
lėšas. Priešingu atveju gali
tekti laukti iki šio šimtme-
čio galo.

General Electric mokslininkai sugalvojo elektroninį aparatą, kuris pakabinamas ant puoduko krašto. Aparatas taikomas akliems. Iš pradeda žirsti, kai į puoduką pilama kava ar kitas skystis pasiekia tam tikrą aukštį.

A. TAMULYNAS

KŪNO KULTŪROS PRADŽIA LIETUVOJ

(Tęsinys)

Imtynės

Tarp įvairių žaidimų randa-
me ir imtynių pratimų. Imtynės
mėgo vaikai ir užaugę. Imtynės
nebuvo tokios, kokias šiandien
matome varžybose. Tai buvo
paprastos imtynės kaip sakymo-
vo "į glėbius" arba "į krūtis".
Pirmosios "glėbines" imtynės:
du vyrai sustoja prieš vienas
kitą, iškelia rankas kiek į viršų
ir vienas antrą apkabina — de-
šinė ranka eina per kairįjį petį,
kairė apacia varžovo dešinės
rankos pažasties ir tuomet ran-
kas (pirštais) sukabina ir vykdo
imtynių veiksmą.

Antras būdas: vienas kitam
rankomis paima už švarkų at-
lapi kaip sako "už krūtų" ir taip
pradedama taisyklės. Be to, kar-
tais indavosi vienas antram pa-
ėmę rankomis už diržų.
Dažnai stipresnis vyras imda-
vosi su dviem ar net trimis vy-
rais. Tuomet jį pūldavo vienas
iš priekio, kitas iš užpakalio, o
trečias už kojų ar kaip kitaip.
Bet jie savo veiksmų nesuderin-
davo ir dažnai stiprus nutvėręs
pirmąjį paguldė ant žemės, greit
užmetė antrąjį, o kartais pa-
sėka ir trečiąjį paguldyti. Bet
dažniausiai du ar trys laimi
prieš vieną nors ir stiprų vyrą.

Tų imtynių buvo įvairių ir su
įvairiomis gudrybėmis, pvz. me-
timas per koją ar per galvą ir
kiti. Dažnai stiprus vyras pra-
laimėdavo silpnesniam, kuris
mokėjo gerai imtis ir buvo pa-
kankamai vikrus.

Kai kurie tų sekhų pratimų
— imtynių užsiliko iki mūsų lai-
kų. Prisimenu, kad dar vaikais
būdami darydavome imtynes ko-
jomis: du žaidėjai atsigula pie-
voje vienas šalia kito galvomis
į priešingas puses, susikabina
dešinėmis rankomis per alkū-
nes, iškelia dešines kojas į vir-
šų ir jomis susikabina. Na, ir
vykdo patį varžybinių veiksmą —
kuris kurį pervers per galvą.
Kartais tris, ar daugiau kartų,
o taip pat, jei vieną kartą vykde
imtynės kairėmis kojomis, tai
pakeičia dešinėmis.

Imtynės sėdint kitam
ant pečių — sprando

Vienas pasilenkia žemyn, tuo-
met antrasis apžergia jo kaklą
kojomis (atsisėda ant jo pečių),
pirmasis žaidėjas stipriai ran-
domis apkabina antrojo kojas ir
prispaudžia prie savo krūtinių
šonų ir taip laikydamas atsisto-
ja: ir taip pasirodė kelios porps
pradeda imtynes — kuris kurį
numes, nutrauks žėren.

Numetimas nuo rasto.

Du varžovai susitinka ant me-
džio rasto ir stengiasi vienas ki-
tą numesti, nustumti nuo rasto.
Pralaimi tas, kuris pirmas nu-
mestas. Šiame pratime labai
svarbu kūno lygsvaros išlaiky-
mas.

Rankų stiprinimo pratimas

Pratimą vykdo atsistoja ša-
lia vienas antro (atsigrežę prie-
šingon pusėn) susiima dešinė-
mis rankomis ir verčia, kuris ku-
rį pirmas išvers iš vietos — pra-
laimi tas, kuris padaro žings-
nius t. y. atkelia kojų pėdas nuo
žemės.

Traukimas rankomis

Susikabina dešinėmis ranko-
mis taip, kaip sveikinantis ir vi-
enas kitą traukia iki atžymėtos
vietos.

Išsivertimas

Vienas atsigula aukštesninkas
ant žemės, antrasis prispaudęs
jį laiko ir neduoda iš tos padė-
ties išsiversti, o pirmojo tikslas
— išsiversti iš tos padėties ir
savo varžovą paguldyti ton pa-
dėtin.

Ištūtimas į vandenį — ban-
do, kuris kurį pirmiau ištūms į
vandenį ir griovį.
Be šių minėtų pratimų buvo
ir žiaurių imtynių — už ausų,
ar kaip kitaip.

Sunkumų kilnojimas

Taip pat buvo mėgiamas sun-
kumo kilnojimas. Stiprioliai kil-
nodavo įvairius sunkumus, lanks-
tydavo pasagas, sulaikydavo ve-
žimą arklių traukiamą, nutvėrę
už ragų parversdavo žemėn jau-
tį, kilnodavo rąstus, ar javų
maisus ir kit.

Plaukimas

Plaukimas lietuviams nebu-
vo svetimas. Plaukė kaip kas
išmanė — apie plaukimo stilius
nieks galvos sau nekvaršino. Jau
senovės lietuviai naudojo plaus-
tus, įvairius laivelius. Drąsne-
ji plaukdavo gana toli upėmis
ir per sraunias vietas. Dažnai
bandydavo perplaukti siaures-
nius ežerus. Paprastąjį maudy-
mą su neilgas paplaukojimas,
bei nardymais mėgo jaunimas
ir senesnieji, o taip pat ir mo-
terys.

Pasveikink savo draugus
per "Naujienas"

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— **Erzvilko Draugisko klubo** susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 5 d. 7.30 val. vak. Hollywood salėje. 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami gausiai dalyvauti, nes po šio susirinkimo bus atostogos. Po susirinkimo — vaisės. E. McNamee

— **Brighton Parko Lietuvių Moterų klubo** pusmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 6 d. 7.00 val. vak. Hollywood salėje. 2417 W. 43rd Street. Po susirinkimo bus vaisės. E. McNamee

— **Uptų Draugisko klubo** pusme-
tinis susirinkimas įvyks penktadienį,
birželio 7 d. 7.00 val. vak. Hollywood salėje.
2417 W. 43rd St. Pradžia 7 val. vak.
Kviečiame visus narius ir naries daly-
vauti, nes yra daug reikalų aptarti.
Nariai, kurie dar neužsimekėję duokliu,
malonėkte užsimokėti šiame susirinkime,
nes vasarą nebus susirinkimų. Po susirinkimo bus vaisės.
A. Kalyš

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Elkitės kaip verta pašaukimo, kuriuo jūs esate pašaukti, su visoku nuolankumu ir ramumu, su kantrumu vienas kitą pakęsdami su meile". — Efez. 4:1, 2.

Norėdami parodyti Dievui kaip mes įvertiname jo pasigaujimą, mes turime išmokyti pasirodyti galingais ir palankiais visiems tikėjimo namams. O jei galime parodyti galingumą broliams, tai pasirodysime galingais ir kitiems. Atsimindami savo silpnę ir netobulybę, mes būsim pilni užuojautos apsiėję su broliais ir su visais žmonėmis. Dievui patinka galingumas, palankumas ir užuojauta. Tai darydami mes būsim pasiruošę dalyvauti su Jėzumi jo garbingame karaliavime. Geriausias nuolankumo ir kantrumo pavyzdys yra mūsų Išganytojas, todėl se-
kime jį.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parasyte tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
- Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

